بە ناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بە ناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیار : ٦٠
رۆژی بڕیار : ٢٠٠٥/١/١٥

" بڕیـــار "

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی – عـێراق ، دانیـشتنی ژمـارە (٥٦)ی قۆنـاغی رەفتـەنی ، خۆی لە رۆژی (٢٠٠٥/١/١٥)دا سازدا و ، ئەمەی خوارەوەی دەرهێنا:

گەلی کوردستانی – عێراق ، هەست دەکاو ، بە چاوی خۆی دەیبێنـی کـە ناوەنـدی فـەرمی و رەسمیـی عـێراق ، وا منامنـا ، نـاوەرۆك و حوکمـەکانی مـاددەی (٥٨)ی یاسـای هەڵسووڕاندنی دەوڵەتی رەفتەنیی عێراق پەراوێز دەکاو پشت گوێی دەخـاو کۆمـەڵی رووداوو ئاکـار و رەفتـاری ئەوتۆ دەنوێنێ کە گەلی کوردستانی سرك و سڵ لێی بە گومان کەتووەو ، دڵە ڕاوکێی ئەوەی بـە دڵدا هێناوە کە حکومەتی عێراق بـە تـەنگ مـاددەی (٥٨)ی ئـەو یاسـایەوە نـەماوەو ، هـەروەك نەبووبێ و نەشبێ وایە.

ئەم ختووری دڵ و بە گومان کەوتنـەش ، بـە یـەکجارەکی لـەوەوە سـەری هەڵـدا کـە کۆمـەڵێ نیشانەو بەڵگەی لە رەفتاری واقیعی و مەیدانییەوە بۆ دەرکەوت. بە نموونە ، هیچ هەنگاوێك، بە کـردار ، بـۆ هێنانــەوەو داکـردن و نیـشتەجێ کردنــی ئاوارەکــان نــەنراوە ، ئەوانەشـیان کــە گەراونەتەوە ، دیسانەوە لە ئاوارەبوون خراپتریش ، وەك غەریب و نامۆ ، بێ لانـەو بـێ داڵـدە ، لەو گۆڕەدا ، لەبەر سەرماو سۆڵەو لەناو قوڕو چڵپاودا بەبێ باربۆو کۆمەك ، لە زێدی ئەسڵی بـاو باپیرانیاندا غەریب کەتوون . کەچی لە لایەکی دیکەوە ، نیشتەجێ بیـانی و هاوەردەکـان ، لێگـا لێگا دڵنیادەکرێنەوە و دەستیان لە پشت دەدرێ کەلـە جێگـای نـاڕەواو ناشـەرعی خۆیـان، کـە داگیریان کردووە بمێننەوەو نەگەڕێنەوە بۆ جێگا ئەسڵیەکانی خۆیان. بێگانە کە کراوە بەخاوەن ماڵ مافی دەنـگ دان و هەڵبژاردنیـشی پـێ دراوە، وەلـێ خـاوەن مـاڵ مـافی میوانیـشی نییـەو لـە هەڵبژاردنیش بێ بەش دەکرێ. نەك هەر ئەوەندە، بگرە، لیژنەی سەرپەرشتی هەڵبژاردنەکان، لە پارێزگای کەرکوکدا، کە دەستی بەسەر دەمی کورددا گرتووەو نایەڵێت دەنگی لێـوەبێ و دەنـگ بدا، بەسەرۆك و ئەندامەوە، بەئاشکرا ناسراون کە دەسەو دایەرەی رژێمی دیکتاتۆری گۆڕ بەگۆڕ بوون. لەلایەکی تریشەوە، یاسای یەکلاکردنەوەی ناکۆکی موڵك و موڵکایەتیش لەپاکەوت و پاڵی لێ دایەوەو دەعاواکان هەروا مانەوە. هێورکردنەوەی دۆخ و ئاساییکردنەوەی ژیان و گوزەران لە بەشە تازە ئازادکراوەکانی کوردستاندا نەخاسمە کەرکوك، کەمتەرخەمییەکی ترسناکی لـێ کـراو

ئـــەرشیفی رۆژنامەی وەقایعی کـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

پشت گوێ خرا. ئەم بەشەی كوردستان ـ وەك ياسای هەڵسوڕاندنی دەوڵـەتیش دانـی پێداناوە ـ بەر ئاكاری زوڵم و ستەمی رەگەزپەرستی و شۆڤێنی كەوتووەو واقیعی نەتەوەیی و دیمۆگرافیایی بەناهـەق شـێوێنراوە، كـە واقیعـی كـاروانی مێـژوو و حەقیقـەتی بەڵگەنەویـستی جوگرافیـایی، سەلماندوويانە، ئەم خاكە بەشـێكە لـە هـەرێمی كوردسـتان و جيابوونـەوەی نييـەو، نـابێ. ئـەم مەسـەلەیە، مەسـەلەیەكی ژيـواری و چارەنووسـسازی گەلەكەمانـە، كـە لـەپێناو ئـەو خاكـەدا، جارەهای جار قۆڵی شۆڕش و جەنگی لێ هەڵماڵيوەو، هەزارەهای خەڵكی ئەو ناوچـانەو خـەڵكی باقيمەنی ناوچەكانی هەرێم، خۆيان بە قوربانی ئەو خاكـە كـردووەو، هـەزارەها شـەهيدو كـەل و كەم ئەندامی لێكەوتووەتەوە، بەر لە دامەزراندنی دەوڵەتی عێـراق و دوای دامەزراندنيـشی، ئـەم لێـشاوی قوربـانی و شـەهيدەش بـۆ پاراسـتنی كوردسـتانييەتی ناوچـە تـازە ئازادكراوەكـان، بەتايبەتيش بۆ كەركوك بووە، كە بە هيچ كلۆجێ موساوەمەی لەسەر نەكراوەو ناشكرێ.

كار، وابـڕواو، مەسـەلەی ئاسـايی كردنـەوەی دۆخـی پارێزگـای كـەركووك، ئـاوا، بـە ئاشـكرا، وەپەراوێز بكەوێ و گوێی لێبئاخنرێ، كەواتە، شـتێكی عاجبـاتی نييـە، هاووڵاتيـانی كوردسـتان بكەونـەخۆو، لـەخۆيان بپرسـن و بڵـێين، كەواتـە هەڵبـژاردنی گـشتی بۆچـی و؟ هەڵبـژاردنی ئەنجومەنی پارێزگای كەركووك بۆ كێ؟ نەخاسمە حاڵەكەش، هەر ئەوەیە كە دەيبينين.

جا ، سەركردايەتی سياسی كوردستان كە دەزانێ بەرامبەر بە مێژوو، بەتايبەتی لەسـەر ئـەم مەسەلەیە بەرپرسەو بەگشتی بەرژەوەندی عێراق، هەستا وەفدێكی بە سەرۆكايەتی بەڕێز جەلال تاڵەبانی و بە بەشداربوونی بەڕێز نێچيرڤان بـارزانی، نـارد بـۆ بەغـدا، وەفدەكـە، رێك و راسـت، نايانە مشتيان كە بۆ مافێك هاتوون، داوای دەكەن و دەست بەرداری نابن. مافەكـە شـەرعييەتی ياسـايی هەيـەو، بەدەيـەها بەڵگەنامـەو شـەواهيدی مێـژوويی و جوگرافييـان خـستە بەردەسـتی سەرەك بەرپرسانی عێراق و باڵيۆزی ويلايەتە يەكگرتووەكانی ئەمريكاو بـەريتانياش، ئەوەشـيان تێ گەياندن، ئەگەر مەسەلەكە چار نەكەن شتی خراپی لێ دەكەوێتەوە، بۆ ئەوەش، ئەنجومەنی نيـشتمانيی نيـشتمانيی كوردسـتانی عێـراق، دانيـشتنی ژمـارە (٥٦)ی قۆنـاغی رەفتـەنيی لـە (٢٠٠٥/١/١٥)دا سـازداو، بـەڕێز (مەسـعود بـارزانی) و بـەڕێزان (جـەلال تاڵـەبانی) و (نێـچيرڤان بارزانی) و، نوێنەران ئەندامانی وەفەدەكـەو سـەركردەكانی (٣٣) حزبـی كوردسـتانييان بـۆ ئـەو كۆبوونەوەيـە داوەت كـرد، وەفدەكـە چـالاكی و ديـدەنی و پێوەنـدی كردنـەكانی ـ سوپاسـيان دەكەين ـ لەگەڵ ئەو بەرپرسـانەدا، بـە ئەنجامـە ئيجابييەكانيـەوە خـستە بەرچـاوو، دەركـەوت، بەكورتی، ئەم ئەنجامە بەخێرانەی خوارەوەيان لێ كەوتووەتەوە:

يەكەم/ ئيجرائاتی ئيجابی كە بەكردار ئيقرار كراوە:

أ) كۆميـسياريەتی بـاڵای سـەربەخۆی هەڵبژارنـەكان موافەقـەتی كـردووە، هـەموو ئاوارەكـان، چ گەڕابنەوە بۆ كەركوك، چ نەگەڕابنەوە، هەر هەموويان مافی دەنگدانيان لە كەركوكدا هەيە.

ئـــــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كـــــوردستان
www.mojkurdistan.com

ب) ليژنــەی هەڵبژاردنــەكانی پارێزگـای كـەركووك ئيلغـا كـراو، ليژنەيـەكی نـوێ لـە كەسـانی نيشتمانپەروەرو بێ لايەن و دەست و دڵ پاك پێك دەهێنرێ.

دووەم/ دڵنياكردنــەوەو زەمانەتگـەلێ چ بـە دەم، چ بـە نووسـراو كـە بەدەسـتيان هێنـاوە، ئەمانەن:

أ) دەرچـوونی بـڕين بـوون و ئيلتيزامێكـی نووسـراو لەلايـەن بـەڕێز سـەركۆمارەوە كـە مـاددەی (٥٨)ی ياسای هەڵسوڕاندنی دەوڵەت بە ناوەرۆك و حوكمەكانيەوە دەخرێتە بەركار.

ب) دەرچوونی بڕيارێك لەلايـەن ئەنجومـەنی وەزيرانـی عێراقـەوە، دووبـارە ئيلتيزامـی خـۆی بـە ماددەی (٥٨)ی ياسای هەڵسووڕاندنی دەوڵەتەوە تازە دەكاتەوە.

ج) جێگــری وەزيــری دەرەوەی ويلايەتــە يــەكگرتووەكانی ئــەمريكا، بــەڕێز ئارميتــاج، لەسـەردانەكەيدا بـۆ كوردسـتان، ئيلتيزامـی حكومـەتی ويلايەتـە يـەكگرتووەكانی ئـەمريكای بـە وەبەركارخستنی ماددەی (٥٨)ەوە راگەياندو دووپاتيشی كردەوە.

د) بـاڵيۆزی ئەمـەريكی لـە بەغـدا، بـۆ ئەنـدامانی وەفـدی سـەركردايەتی سياسـی، دووپـاتی كردووەتــەوە كـە حكومەتەكـەی پابەنـدە بـە زەمانـەتی وەبەركارخـستنی مـاددەی (٥٨)ەوە لەماوەی قۆناغی رەفتەنيی ئايندەدا و، بەنووسينيش پشتگيريی لە ناوەرۆكی نامەكـەی سـەرەك وەزيرانی عێراق كردووە.

هــ) بـاڵيۆزی بـەريتانيا لـە بەغـدا، بـۆ ئەنـدامانی وەفدەكـەی سـەركردايەتی سياسـی، دووپـات كردووەتەوە كـە حكومەتەكـەی پابەنـدە بـە زەمانـەتی وەبەركارخـستنی مـاددەی (٥٨)ەوە لـە قۆناغی رەفتنەيی ئايندەداو، بەنووسينيش پشتگيريی لە ناوەرۆكی نامەكـەی سـەرەك وەزيرانـی عێراق كردووە.

جا، لەبەر رۆشنايی ئەو ئەنجامانەی باسمان كردن، دوای وتووێژ و ديراسەت كردنيان و، بە ئامادەبونی نوێنەرانی سەركردەكانی حزبە كوردستانيەكانيش، ئەنجومەن ئەم بڕيارەی خوارەوەی دا:

يەكەم: هەموو پێكهاتەی ئيثنی و سياسی و ئاينيی گەلی كوردستان بانگ بكرێن، بەچالاكی لەهەموو هەڵبژاردنەكانی عێراقدا، بەهەموو جۆرەكانيەوە بەشداری بكەن و دەنگی خۆيـان بدەن.

دووەم: لەحاڵەتێكدا، ئەگەر هات و دەسەڵاتەكانی عێراق بۆين بوون (التزامات)ی زارەكـی و نووسراويشيان، لەمـەڕ بەركارخـستنی (مـادەی (٥٨)ی ياسـای هەڵسووڕاندنی دەوڵـەتی عێراق ـ بۆ قۆناغی رەفتەنی) نەبردەسەر، يان لە قۆناغی رەفتەنيـدا بەپـشتياندا خـست و ئيجرائاتی پێويستيان بۆ نـەكرد، ئـەوە، لـەو بـارەدا ئەنجومـەنی نيـشتمانيی كوردسـتانی

ئــەرشيفی رۆژنامەی وەقايعی كوردستان
www.mojkurdistan.com

عێراق، بۆی هەیە، دووبارە، بەهەڵوێستی گەلی کوردستان و دام و دەزگای شەرعی و هەڵبژێردراوی گەلی کوردستاندا، بەرامبەر بە حکومەتی فیدراڵی و دەوڵەتی عێراقدا بچێتەوەو، هەڵوێستی لەبارو گونجاو بنیات بنێ و، بڕیاری پێویستی لەسەر بدات.

سێیەم: پێویستە لەسەر هەموو لایەنە رەسمی و حزبی سیاسی و رێکخراوەکانی کۆمەڵگەی مەدەنی لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا، حوکمەکانی ئەم بڕیارە بخەنە بەرکار.

چوارەم: لە (وەقایعی کوردستان)یشدا بڵاو دەکرێتەوە.

د.رۆژ نــوری شــاوەیــس
ســەرۆکــی ئــە نجــومــەنی نیــشــتمانیی کــوردســتانی ـ عێــراق

ئــــــەرشیفی ڕۆژنامەی وەقایعی کـــــــــوردستان
www.mojkurdistan.com